

Åtvidabergs
kommun

ÅRSREDOVISNING 2020

BILAGOR

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
UPPFÖLJNING HÅLLBARHETSPROGRAM.....	3
UPPFÖLJNING ENERGI- OCH KLIMATSTRATEGI.....	7
UPPFÖLJNING BOSTADSFÖRSÖRJNINGSPROGRAM.....	10

UPPFÖLJNING HÅLLBARHETSPROGRAM

Kommunfullmäktige beslutade december 2016 om ett hållbarhetsprogram för Åtvidabergs kommun som gäller till och med år 2020. Under perioden för programmets giltighetstid har 17 av 22 mål uppnåtts. Fyra av målen har påbörjats där två av målen beräknas nås under 2021. Ett mål har ännu inte påbörjats.

I denna bilaga redovisas hur arbetet med hållbarhetsprogrammet framskridit under året. Redovisning sker nedan genom en nulägesanalys och exempel på aktiviteter som genomförts under år 2020.

Ett tryggt och robust samhälle

✓ Kommunen ska inom sin organisation och tillsammans med andra aktörer anordna aktiviteter som bidrar till att människor möts över generationer och kulturer.	Under första kvartalet 2020 arrangerades språkcafé i bibliotekets lokaler med syftet att verka för integration och möten mellan kulturer och generationer. På grund av pandemin har det under resterande del av 2020 inte anordnats språkcafé. Sommarprogrammet i Folkparken har haft som syfte att utöver anordna aktiviteter för kommunens invånare och besökare även få människor att mötas över kulturer och generationer. Ungdomens hus (1357) har iordningställt och har gemensamhetsutrymmen med andra verksamheter i kulturcentrum i syfte mötas över generationer och kulturer.
✓ Kommunen ska i sin roll som arbetsgivare utföra åtgärder som leder till jämställda löner och arbetsvillkor. Senast år 2018 ska en strategi för arbetet finnas.	En jämställdhet- och mångfaldsplan antogs av kommunfullmäktige i 2017-12-20. Planen sprids genom information till verksamheterna.
✓ Kommunen ska i sin roll som arbetsgivare arbeta för mångfald bland personalen. En strategi inkluderande kompetensförsörjning ska finnas inom kommunen senast år 2017.	En kompetensförsörjningsstrategi har tagits fram och antogs av kommunfullmäktige 2017-10-25. Kompetensförsörjning och mångfald är frågor som behandlas under den årliga arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud. Mångfaldsgruppen har tagit fram konkreta verktyg inom området till kommunens verksamheter. Verktygen går att hitta på kommunens intranät.
✓ År 2018 ska en strategi finnas över hur förorenad mark inom det centrala industriområdet samt Häcklasjön hanteras i kommande samhällsplanering.	En utredning har genomförts gällande föroreningssituationen i det centrala industriområdet samt påverkan på Häcklasjön. Utifrån utredningen har en handlingsplan för åtgärder tagits fram som arbetas efter.
➔ Kommunens verksamheter ska aktivt arbeta med klimatanpassning.	En övergripande strategi för klimatanpassning har påbörjats och kommer att färdigställas under första halvan av 2021. I och med att strategin färdigställs anses målet uppnått, men har inte nåtts under hållbarhetsprogrammets giltighetstid.

- År 2020 ska alla kommunala vattentäkter ha ett säkerställt skydd. Kommunen ska även verka för att personer med enskild brunn känner till kvalitén på sitt vatten.

Det saknas skyddsföreskrifter för Yxningens vattentäkt. Övriga vattentäkter i kommunen är skyddade med vattenskyddsområde.

Miljökontoret har under året gett information och förmedlat provflaskor för vattenprovtagning till privatpersoner utan kostnad.

En hållbar konsumtion och resursanvändning

- ✓ Kommunorganisationen ska genomföra åtgärder som bidrar till minskad konsumtion av förbrukningsmaterial.

Under 2020 har en checklista tagits fram för att stötta verksamheterna i att minska konsumtionen av förbrukningsmaterial och uppkomsten av farligt avfall vid upphandling. Checklistan finns tillgänglig på kommunens intranät.

- ✓ År 2020 ska majoriteten av de livsmedel som serveras i kommunens verksamheter bidra till en hållbar livsmedelskonsumtion.

Krav ställs på spårbarhet och djurhållning. Kostenheten köper enbart in kött och fågel av svenskt ursprung. Färsk frukt, grönt och potatis köps in av leverantör som även har krav på att anordna studiebesök hos odlare. Hållbarhetskrav ställs på hur livsmedel förpackas. Uppföljning sker genom certifieringssystem.

Arbetet med att minska kommunens matsvinn har fortsatt under året.

- ✓ Kommunen ska genomföra aktiviteter så att medborgare ökar sin förståelse för livsmedelsproduktion och dess påverkan på människor och miljö. Speciellt fokus ska ligga på barns förståelse.

Kunskap och tips gällande detta till allmänheten läggs ut i kommunens sociala medier.

Flera förskolor i kommunen har odlingar för att väcka barns nyfikenhet och förståelse för hur livsmedel produceras.

- Kommunen ska senast 2018 se till att alla verksamheter inom organisationen har möjlighet att följa avfallshierarkin vid hantering av avfall.

Alla verksamheter har fått information gällande källsortering och erbjudits möjligheten till inköp av sorteringssystem och stöd i att lösa den logistiska hanteringen av avfallet. Det finns ett kommunövergripande avtal för insamling av de fraktioner verksamheterna sorterar. Målet nås inte helt då det fortfarande saknas möjlighet för sortering av hushållsavfall på en plats. Detta planeras dock att åtgärdas under 2021.

- ✓ Kommunen ska i sin roll som samhällsaktör bidra till att förebygga nedskräpning.

Kommunen har årligen under giltighetstiden för hållbarhetsprogrammet varit med i Håll Sverige Rents kampanj "Skräpplockardagarna" och anordnat temaveckor på temat nedskräpning och hållbar konsumtion och produktion.

Förskolorna arbetar förebyggande med nedskräpning genom exempelvis "Sopsamlarmonster" och "Barr och pinne".

En energieffektiv och fossilfri kommun

➤ År 2020 ska de lokala nettoutsläppen av växthusgaser vara 40 procent lägre än vad de var år 1990. Detta gäller för kommunens geografiska område.

✓ År 2020 ska kommunens interna energianvändning vara fossilfri.

✓ Kommunen ska genom sin roll som arbetsgivare och samhällsaktör bidra till minskad användning av fossila resurser och energi hos invånare, personal, företag och föreningsliv.

År 2018 hade utsläppen minskat med 32 procent jämfört med år 1990, vilket är den senaste tillgängliga statistiken. Statistik för år 2019-2020 finns ännu inte tillgänglig.

Kommunen köper endast in förnybar el enligt avtal. Värmeenergin består främst av fjärrvärme som till 100 procent består av biobränsle de senaste åren.

Den sista bilen som gått på bensin under 2020 kommer att ersättas av en ny som är beställd och levereras under första kvartalet 2021. Kommunens fordon drivs därmed på HVO (syntetiskt diesel tillverkat av slaktavfall), el och etanol som bränsle.

Renhållningsfordonen i kommunen körs på HVO.

Kommunen har erbjudit energi- och klimatrådgivning till invånare och företag under året.

Urval av aktiviteter som genomförts:

Temavecka i samband med Earth Hour och Europeiska trafikantveckan. Invånare har under året getts möjlighet att prova pendling med el-cykel samt lånat el-cykel inom hemester-projektet. En föreläsning med extern föreläsare har anordnats på temat och kommunen ger löpande hållbarhetstips till allmänheten i sociala medier och till anställda genom intranätet.

En kemikaliesmart kommun

✓ Förskolor i kommunens regi ska vara kemikaliesmarta år 2020, kommunen ska aktivt arbeta för att även övriga förskolor arbetar mot målet.

✓ Kommunen ska arbeta för en kemikaliesmart organisation. År 2020 ska en handlingsplan finnas.

✓ Kommunen ska i sin roll som arbetsgivare och samhällsaktör bidra till att öka kunskapen om kemikalier i vardagen hos invånare, personal, företag och föreningsliv.

En handlingsplan för arbetet finns och förskolepersonal har fått kunskaper om kemikalier i varor. Vid inköp tas hänsyn till kemikalieinnehåll i produkter.

Icke kommunala förskolor har fått ta del av material och information om hur kommunens förskolor arbetar.

En handlingsplan för en kemikaliesmart kommun har tagits fram under år 2020 och finns tillgänglig på kommunens intranät.

Miljökontoret har under 2020 gett ut information kring riskerna med att tvätta bilen på gatan samt informerat om kemikalier i tillsynsarbetet.

På kommunens webbplats finns information och länkar till information om kemikalier i vardagen.

En kommun som vårdar och utvecklar natur- och kulturvärden

✓ För att tillgängliggöra unika natur- och kulturvärden ska kommunen från och med år 2017 verka för att aktiviteter arrangeras kopplade till dessa värden.	<p>Åtta natur- och kulturguidningar för allmänheten har genomförts under år 2020 med totalt över 300 deltagare.</p> <p>Nya mulmholkar och insekshotell har satts upp i kommunen, slåtterängar har skötts och åtgärder har utförts för att gynna organismer som är beroende av död ved. Åtgärderna har kommunicerats ut till allmänheten för att öka kunskapen kring biologisk mångfald.</p> <p>Kommunen har uppmanat och haft aktiviteter kopplade till "hemester" för att få fler att upptäcka och ta del av kommunens natur- och kulturvärden.</p>
✓ Ett kulturellt centrum ska från och med år 2017 finnas för att utveckla och tillgängliggöra Åtvidabergs historiska industrikvarter.	<p>Kulturcentrum har utvecklats under året genom att utomhusmiljön, i form av konstverk, sittplatser och utomhusscenen invigdes under sommaren. Även Ungdomens hus (1357) och ateljéerna färdigställdes under 2020.</p> <p>Vidare pryder numer en av muralmålningarna inom Artscape FORM, fasaden till Mässen. Artscape FORM genomfördes under hösten 2020 i Åtvidaberg.</p>
✓ Inom kommunens organisation ska det finnas kompetens och underlag för att kunna värna om den biologiska mångfalden, hänsyn till biologisk mångfald ska tas vid planering och byggande inom kommunen.	<p>Kommunen har ett uppdaterat Naturvårdsprogram (2016-2021) och en kommunekolog finns anställd. Kommunekologen har getts tillfälle att yttra sig i planer och bygglov där naturmiljön riskerar påverkan.</p>
✓ Kommunens organisation ska inom sin planering och handläggning prioritera insatser kring de sjöar och vattendrag som inte uppnår god status enligt statusklassning för vatten.	<p>Tillsyn av enskilda avlopp samt mindre lantbruk prioriteras utifrån avrinningsområden och dess statusklassning i VISS.</p> <p>Bidrag har under 2020 beviljats för att sanera i Lakvik samt för att utföra en huvudstudie i sågverksområdet som på sikt kommer att kunna förbättra vattenkvaliteten i Håcklasjön. Etapp 1 i huvudstudien har genomförts under 2020.</p>
✗ Kommunen ska år 2020 ha en strategi om hur ekosystemtjänster kan värnas och förstärkas.	<p>En strategi har ännu inte tagits fram.</p>

UPPFÖLJNING ENERGI- OCH KLIMATSTRATEGI

Kommunfullmäktige beslutade maj 2017 om en energi- och klimatstrategi för Åtvidabergs kommun som gäller till och med år 2020. I denna bilaga redovisas genomförandegraden av åtgärderna i strategin. Redovisning sker nedan genom en nulägesanalys och exempel på aktiviteter som genomförts under år 2020.

Åtgärderna i energi- och klimatstrategin är av olika karaktär. En del åtgärder har mål om årliga aktiviteter och andra är skrivna för att aktiviteter ska genomföras någon gång under perioden 2017-2020. Genomförandegraden för varje åtgärd bedöms som *ej genomfört*, *påbörjat* eller *genomfört*.

Beskrivningarna som står under varje åtgärd är citat/delar från beskrivningarna av åtgärderna i energi- och klimatstrategin. I strategin återfinns de fullständiga beskrivningarna.

Hållbara transporter	Ansvarig: Energi- och klimatrådgvningen
✓ Årligen arrangera minst en aktivitet kopplad till transporter för att få fler att resa mer hållbart. Målgrupp för aktiviteterna är främst allmänhet, näringsliv samt skolan.	Aktivitet 2020: <ul style="list-style-type: none"> - En tävling kring klimatsmarta resor i vardagen har arrangerats där privatpersoner kunde vinna reflexväst, vinterdäck till sin cykel eller cykelservice. - Aktiviteter anordnades i samband med Europeiska trafikantveckan där bland annat elever från kulturskolan använde gatukriter för att skapa konst och tacka de som går och cyklar på våra gång- och cykelbanor. - Utlåning av elcyklar i projekten "Hållbar arbetspendling" och "Hemester".
Ett hållbart näringsliv	Ansvarig: Energi- och klimatrådgvningen
✓ Mellan perioden år 2017 till 2020 ska minst fyra aktiviteter arrangeras för att stötta och hjälpa företag i kommunen att bli mer energieffektiva samt minska sina utsläpp av växthusgaser från sin verksamhet.	Målet nåddes under 2019 Aktivitet 2020: <ul style="list-style-type: none"> - Företagslunch för näringslivet med extern föreläsare som handlade om hur företagen kan spara energi.
Energi- och klimat i skolan	Ansvarig: Energi- och klimatrådgvningen
✓ Årligen genomföra minst ett informationsprojekt om energi- och klimat samt hållbar utveckling tillsammans med skolan, exempelvis föreläsningar, workshops eller arrangera studiebesök kopplade till ämnet.	Aktivitet 2020: <ul style="list-style-type: none"> - Besök gjordes hos elevrådet på Alléskolan för att prata om kommunens hållbarhetsmål och ge inspiration till skolans miljöpolicy.

Utreda cykel- och gångstråk

Ansvarig: Fysisk planerare, energistrateg

- Åtgärden innebär att utreda vilka åtgärder som krävs för att öka andelen av kommunens invånare som cyklar i tätorterna samt om det finns behov av att ta fram en cykel- och gångstrategi för kommunen

2018:

- En inventering av gång- och cykelvägar i Åtvidabergs tätort genomfördes.

2020:

- Inledande möten med energistrateg och fysisk planerare har förts och påbörjandet av en strategi för cykel- och gångstråk har diskuterats.

Fordonspolicy

Ansvarig: Fordonssamordnare

- Uppdatering av fordonspolicy

2020:

- Ett förslag till nya riktlinjer för transport och fordon håller på att arbetas fram.

Sparsam körning

Ansvarig: Vård- och omsorgsförvaltningen, hemtjänsten

- I det nuvarande körjournalssystemet finns det möjlighet att aktivera funktioner som hjälper föraren att köra mer sparsamt. Detta kombinerat med en kurs i sparsam körning för personalen kan medföra att kostnaderna för transporter i hemtjänsten minskar.

2018:

- Under andra halvan av året har sparsam körning uppmärksammats i kommunens alla verksamheter via information på intranätet och diplom varje månad till den verksamhetsbil som har kört mest sparsamt enligt körjournalssystemet.

Gemensam bilpool

Ansvarig: Energistrateg

- ✓ Åtgärden innebär en utredning om en ökad samverkan internt kring kommunens egna fordon.

2019:

- En utredning genomfördes.

Energieffektivisering genom beteendeförändring

Ansvarig: Energistrateg

- ✗ Åtgärden består av minst en informationskampanj riktade mot kommunens egna verksamheter och hur personal kan göra för att minska energianvändningen i verksamheten.

- Information har getts ut i samverkan med kommunens säkerhetschef vid semestertider, men någon informationskampanj har ännu ej genomförts.

Energikartläggning av fastigheter**Ansvarig: Fastighetskontoret**

- Tidigare har energikartläggning gjorts för en del av kommunens fastighetsbestånd men inte för hela. Energikartläggningar bör uppföras eller uppdateras för de fastigheter där det idag bedöms att det finns en stor energibesparingspotential.

2018:

- Studenter från Linköpings universitet genomförde en energikartläggning på Företagspark Facetten.

Energieffektiviseringsplan för fastigheter och gatubelysning**Ansvarig: Fastighetskontoret, gata och park**

- ✗ Efter att energikartläggningarna är utförda bör det tas fram en plan för hur byggnaderna ska renoveras etcetera. Planen är ett dokument som kan vara till hjälp och underlätta kommunikation inom och utanför organisationen när det gäller energieffektivisering i fastigheter

2020:

- Någon energieffektiviseringsplan har inte tagits fram men energieffektiviseringsåtgärder har genomförts kontinuerligt under året

Energiledningssystem**Ansvarig: Energistrateg med stöd av fastighetskontoret, gata och park**

- Utreda möjlighet att införa energiledningssystem för fastigheter

2018:

- Studenter från Linköpings universitet skrev en kandidatuppsats på temat. Ingen vidare utredning har gjorts efter det.

Utreda byte till bioolja i reservpannor**Ansvarig: Fastighetskontoret**

- ✗ Åtgärden består av att utreda möjlighet att byta den fossila oljan som finns i de kvarvarande reservoljepannorna till bioolja. Vidare även att driva på Tekniska verken så att de byter ut de två procenten fossil olja som används i fjärrvärmens till bioolja.

Åtgärd ej påbörjad

Utreda egenproduktion av förnybar energi**Ansvarig: Energistrateg**

- ✓ Åtgärden innebär att utreda och skriva förslag på hur kommunen ska arbeta med solenergi och hur det ska investeras i detta i framtiden

2020:

- En utredning genomfördes

UPPFÖLJNING

BOSTADSFÖRSÖRJNINGSPROGRAM

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) ska kommuner planera för bostadsförsörjning med riktlinjer. Åtvidabergs kommun antog 2018 riktlinjer för bostadsförsörjning. Riktlinjerna innehåller fem mål för bostadsförsörjningen och strategier för att nå målen.

Kommunstyrelsen antar årligen en handlingsplan med aktiviteter för bostadsförsörjning. Aktiviteterna är insatser som ska bidra till att målen för bostadsförsörjning, som beskrivs i riktlinjerna, på sikt kan uppnås. Kommunstyrelsen antog en handlingsplan för bostadsförsörjning för 2020 och kommunfullmäktige följer nu upp handlingsplanen i denna bilaga till årsredovisningen.

Aktiviteterna i handlingsplanen redovisas nedan under respektive mål med en beskrivning av hur aktiviteten genomförts.

Befolkningstillväxt - 2030 är vi 13 000 invånare som bor i Åtvidabergs kommun.

Målet är långsiktigt och måluppfyllnaden av handlingsplanen ska visa att aktiviteter har genomförts under året som kan bidra till att långsiktigt uppfylla målet.

Befolkningstillväxt

✓ Påbörja framtagande av en planering för framtida marknadsföring av kommunen som bostadsort	Arbete har inletts med att ta fram en kommunikationsplattform för marknadsföring och kommunikation med målgrupper. Som ett led i arbetet har en undersökning utförts för att få kunskap om kommuninvånarnas inställning till kommunen och till information från kommunen samt hur de tar del av denna information.
✓ Marknadsföring av kommunens planer och möjliga bostadsbyggnadsprojekt	Kommande bostadsutvecklingsprojekt i Grebo-Norrby har under året marknadsförts i ett nyhetsbrev riktat till dem som ställt sig på intresselistan. Det är viktigt att informera om status i projektet för att hålla deras intresse levande. Under våren har kommunens sista lediga villatomter sålts via mäklare. Insatsen att anlita mäklare för försäljning av tomter har ökat möjligheten att nå ut till en bredare kundgrupp via exempelvis annons på mäklarnas webbplats Hemnet. Satsningen har lett till flera tomtförsäljningar.
✓ Skapa minst en ny attraktiv plats eller aktivitet för ungdomar och unga vuxna	Utemiljön i B-Fabriksgränd med exempelvis sittplatser i form av en amfiteater omgärdade av växtlighet färdigställdes och invigdes under 2020. Upprustning och uppgradering av badplats och anläggande av utegym i Falerum. Äventyrsgolfen i Folkparken invigdes under våren och blev mycket välbesökt. Kommunen samverkade med lokala intressenter i Grebo för att bistå med plats för anläggande av discgolfbana.

	<p>Arbete pågick under året med att iordningställa lokaler för Ungdomens hus (1357).</p> <p>Den pågående pandemin begränsade utbudet av lovaktiviteter och övriga offentliga evenemang.</p>
<p>✓ Verka för hög kvalitet på skola och barnomsorg – utvecklingsprojektet "Tillsammans – med elevens lärande i fokus" som syftar till att höja kvaliteten i skolan</p>	<p>#Tillsammans är ett flerårigt projekt som avslutas våren 2021 inom Barn- och utbildningsförvaltningen. Under sista året har fokus varit på implementering av nya arbetsätt. Betygsresultaten i årskurs 9 ligger fortfarande kvar på en hög nivå. Andelen elever som är behöriga till alla gymnasieprogram har ökat.</p>
<p>✓ Utveckla bibliotekets verksamhet för barn och unga, i samverkan med dem.</p>	<p>Biblioteket har anordnat "Baby på bibblan"- träffar och "Sagostunder" för yngre barn och projektet "Bokstart" har påbörjats för att främja språkutvecklingen hos de minsta barnen. Bibliotekspersonal har deltagit på träffar anordnade av Öppna förskolan. Det har anordnats bibliotekarieledd "Eftermiddagshäng på biblioteket" med aktiviteter för ungdomar utifrån önskemål. Under skolloven, med undantag för jullovet, har biblioteket erbjudit aktiviteter för barn och unga samt varit med som en station på sommarlovslägret. Vid utformning av lovaktiviteter till exempel TV-spel, tas barn och ungas önskemål i beaktning. I samarbete med fritidshemmen har biblioteket erbjudit läsfrämjandeprojekt och bjudit in till träffar på biblioteket. Biblioteket har kontinuerligt vänt sig till barn och unga genom sociala-mediekanaler med boktips och information om bibliotekets tjänster och utbud, därtill erbjudit deltagande i bokcirklar för barn och unga. Genom ett utökat kontaktnät med skolorna och framtagningen av "Krokofantis", en förslagslåda där barn och unga anonymt kan lämna sina idéer på vad biblioteket ska innehålla, har personalen arbetat med att öka barns inflytande i verksamheten. De flesta aktiviteter fortlöpte enligt planering det första kvartalet 2020. Därefter har aktiviteter successivt fått ställas in till följd av rådande pandemi. Av de 189 aktiviteter och program som anordnades under året på biblioteket var 88 för barn och unga.</p>
<p>✓ Inrätta kommunala servicepunkter på prov i lanthandlarna i Björsäter, Sjöberga (Kvarnvik) och Grebo.</p>	<p>Kommunala servicepunkter har byggts upp på lanthandlarna i samverkan med butikerna. Digital utrustning och informationsmaterial finns på plats och affärens personal erbjuder hjälp att använda utrustning och digitala tjänster. Biblioteksombudstjänsten har startats upp och blivit uppskattad. Kommunens intention att tillhandahålla viss service lokalt med besök av tjänstepersoner till exempel IT-rådgivare har på grund av pandemin ännu inte kunnat genomföras. Bibliotekarie och landsbygdsutvecklare genomförde i början av året besök i servicepunkter som inte tidigare haft biblioteksombud. Projektet har förlängts under 2021.</p>

Fler bostäder - Skapa möjlighet för 30-50 nya permanenta bostäder per år

Under året har de aktiviteter som genomförts, framförallt antagande av ny detaljplan i Kvarnvik (Nora 1:25), försäljning av två redan detaljplanerade villatomter i Åtvidaberg (Brädgården 7 och Mandelblomman 10) samt försäljning av en tomt för flerbostadshus i Åtvidaberg (Hantverkaren 5) skapat möjlighet för 34 nya permanenta bostäder. Flera detaljplaner är i granskningsskede vilket innebär att under 2021 kommer möjlighet kunna skapas för ett stort antal bostäder förutsatt att planarbete kan utföras enligt uppdragsavtal.

Fler bostäder

➤ Påbörja framtagande av nya detaljplaner för bostäder där efterfrågan finns.	Inga nya detaljplaner för bostäder har påbörjats under året. Arbetet påbörjades i slutet av året med ett nytt uppdrag att undersöka förutsättningarna för ny bostadsbebyggelse i Nygård.
✗ Anta en ny detaljplan för bostäder i Åtvidabergs tätort	Ingen ny detaljplan för bostäder har antagits under året i Åtvidabergs tätort. Detaljplanearbete har pågått med en detaljplan för Stallet i Åtvidaberg och planen är nu framme vid granskningsskede. En detaljplan för bostäder på landsbygden har antagits, detaljplan för Nora 1:25 i Kvarnvik.
➤ Försäljning av hälften av de redan detaljplanlagda tomterna och markområdena i kommersiella lägen.	Tre av sju avstyckade tomter har sålts under året. Övriga tomter inväntar avstyckning och/eller är reserverade.
✓ Fortsatt dialog med privata fastighetsägare som vill ställa om befintliga byggnader till bostäder	Dialog har skett under året. En fastighetsägare har ansökt om bygglov för att ställa om yta i befintlig fastighet till bostäder.
✓ Bevaka marktransaktioner och förvärva attraktiv och prisvärd mark för bostadsbyggnation.	Mark- och exploatering har under året följt de fastighetsförsäljningar som skett i kommunen. Inget objekt har dock varit tillräckligt intressant att förvärva.
✓ Bjud in aktörer på bostadsmarknaden till ett årligt möte om bostadsförsörjning.	Under hösten bjöd kommunen in aktörer på bostadsmarknaden till ett möte där det exempelvis informerades om tomtmark till försäljning, kommande detaljplaner och stöd som finns att söka för bostadsbyggnation. Mötet hölls digitalt.
✗ Ta fram en försäljningsstrategi för försäljning av tomter.	En försäljningsstrategi togs inte fram under året. Arbetet skjuts fram till 2021.
➤ Undersök möjligheten att hitta ett forum för att fånga upp och få kontakt med de som söker bostad i kommunen och de målgrupper som kommunen vill locka till att flytta till kommunen.	Arbetet har påbörjats genom att en undersökning utfördes för att få kunskap om kommuninvånarnas inställning till kommunen och till information från kommunen samt hur de tar del av denna information.
✓ Sprid kunskap till aktörer på bostadsmarknaden om ekonomiskt stöd som går att söka för nyproduktion av bostäder och utveckling av befintligt bestånd.	Under hösten bjöd kommunen in aktörer på bostadsmarknaden till ett möte där en informationspunkt handlade om stöd som finns att söka för bostäder. Frågan brukar också tas upp i den löpande dialogen med byggherrar.

Ökad rörlighet på bostadsmarknaden - Stimulera till ökad rörlighet på bostadsmarknaden för att bostadsbeståndet ska användas på ett sätt som motsvarar aktuellt behov och efterfrågan.

Ökad rörlighet

X Undersök flyttkedjor till nybyggda och renoverade lägenheter.

Undersökningen genomfördes inte utan skjuts fram till 2021.

X Gör en enkät till unga vuxna för att undersöka ungas behov av bostäder.

Enkäten har inte genomförts eftersom möjligheterna att fler deltar tros bli bättre om dialog istället förs på platser där unga vistas, exempelvis i forumet, Ung i Åtvid. Aktiviteten har till följd av rådande pandemi fått skjutas fram.

Bostäder med god tillgänglighet - Verka för att öka andelen bostäder med god fysisk tillgänglighetsnivå

Tillgänglighet

✓ I planprocessen verka för att möjliggöra en variation av bostadsmöjligheter.

I detaljplaner som är under framtagande, etapp 1 Grebo-Norrby och Stallet i Åtvidaberg möjliggörs för blandad bebyggelse och olika boendemöjligheter som kan vara attraktiva för olika målgrupper. Den antagna detaljplanen i Kvarnvik, Nora 1:25, möjliggör för en variation av bostadstyper. Företaget som har hand om husbyggnationsprojektet erbjuder olika typer av bostäder med god fysisk tillgänglighet i olika storlekar som kan vara attraktiva bland annat för äldre som önskar bo kvar i sin hembygd.

✓ Verka för nybyggnation av flerbostadshus i centrala lägen vilket efterfrågas av äldre – Lyft fram behovet av bostäder för målgruppen äldre, även trygghetsbostäder i dialogen med byggföretag som är intresserade av att bygga bostäder

I dialogen med byggherrar informeras om kommunens demografi och behovet av bostäder som är lämpliga för äldre, såväl trygghetsboende som nybyggnation av lägenheter som är lämpliga för ett mer seniort boende med modern standard gällande tillgänglighet.

Bostäder till alla - Planera och verka för att alla grupper ska ha möjlighet att bo i bra bostäder

Till alla

✓	Fortsätta samverka mellan förvaltningar för kunskapsutbyte och för att tillse att behovet av bostäder tillgodoses för de grupper som kommunen har särskilt ansvar för.	Samverkan har skett mellan förvaltningarna. Det har återigen kommit önskemål om ett särskilt forum för att diskutera bostäder.
✓	Utveckla arbetet med att ta fram prognoser för kommande behov av platser i särskilt boende, gruppboende och trygghetsboende.	Prognoser har tagits fram under 2020. Det finns behov av att vidareutveckla metoder och förstärka kompetensen kring detta.
✓	Utveckla rutinerna för hantering av sociala hyreskontrakt	En rutin är framtagen och en särskild "bogrupp" har skapats som hanterar detta.
✗	Skapa temporär boendemöjlighet för nyanlända vid kort framförhållning till rimlig kostnad för kommunen.	Aktiviteten har inte utförts. Arbetet med att undersöka möjligheten till temporära boendemöjligheter skjuts fram till 2021.
➤	Cirka 12 platser i gruppboende behövs de kommande åren (exklusive de redan planerade i kvarteret Kamrer Nilssons Park). Undersök möjliga platser för nybyggnation i befintliga detaljplaner alt. påbörja framtagande av nya detaljplaner som medger gruppboende.	Arbete med att undersöka möjliga platser för gruppboende har pågått under året och kommer att fortsätta under 2021.
✗	Ta upp bostäder som ett tema på det nystartade ungdomsforumet.	Bostäder har diskuterats som ett av flera ämnen vid Ung i Åtvids uppstartsmöte 2019. Under 2020 har inga ungdomsforum kunnat anordnas med anledning av pågående pandemi.

KOMMUNENS BARNRÄTTSSARBETE

Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Sverige ratificerade konventionen år 1990, vilket innebar att Sverige blev folkrättsligt skyldiga att följa konventionen. Den 1 januari 2020 förstärktes barnets rättigheter genom att barnkonventionen skrevs in i svensk lag – Barnrättslagen.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar och syftar till att ge barn under 18 år rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. Artiklarna 2, 3, 6 och 12 kallas för de fyra huvudprinciperna och ska vara vägledande för tolkningen av konventionens övriga artiklar.

Artikel 2 handlar om alla barns lika värde och rättigheter. Enligt barnkonventionen ska alla barn som befinner sig i Sverige få sina rättigheter tillgodosedda.

Artikel 3 anger att det i alla åtgärder som rör barn i första hand ska beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.

Artikel 6 understryker varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling. Artikeln handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

Artikel 12 lyfter fram barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör barnet. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Kartläggning och förberedande arbete

Under våren 2019 genomfördes en kartläggning vars syfte var att fånga upp hur Åtvidabergs kommun arbetade utifrån barnkonventionen och se över eventuella brister och belysa vad kommunen behövde göra ytterligare.

Kartläggningen genomfördes genom dialogmöten med ledningsgrupperna inom samtliga förvaltningar. Sammanfattningsvis visade resultatet att former för barns delaktighet och inflytande var i behov av utveckling och att strukturer behövdes tas fram för att ta till vara på barnets synpunkter på olika nivåer och inom olika verksamheter. Förvaltningarna saknade ett systematiskt och strukturerat arbetssätt när det kom till barnrättsarbetet. Inom vård- och omsorgsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen fanns det kännedom om barnkonventionen och barnets rättigheter diskuterades och problematiserades i olika sammanhang, men tillämpning av till exempel barnkonsekvensanalyser och prövning av barnets bästa utfördes inte systematiskt. Ett övergripande behov för samtliga förvaltningar var att utbilda chefer och medarbetare i barnkonventionen och dess tillämpning.

Kommunens arbete under 2020

Kartläggningen har legat till grund för kommunens fortsatta barnrättsarbete och bland annat har nedanstående åtgärder och aktiviteter genomförts under 2020:

- **Utbildat förtroendevalda** om barnkonventionen och dess tillämpning i beslutsprocesser.
- **Utbildat chefer och medarbetare** i hela organisationen om barnkonventionen och tillämpningen i respektive verksamhet.

- **Framtagit en barnchecklista** som ska användas i beredningsprocessen vid alla politiska beslut som på ett allmänt och avgörande sätt, direkt eller indirekt, rör eller berör barn och ungdomar upp till 18 år. Checklistan utgör en barnkonsekvensanalys och ska fungera som ett tankestöd och förbättra förutsättningarna för bättre och mer underbyggda beslut.
- **Infört en barnkonsekvensanalys** i de ekonomiska utredningarna inom enheten Ekonomiskt bistånd för att säkerställa att barnperspektivet beaktas vid beslutsfattandet. Inför beslut ska socialsekreterare beakta hur exempelvis ett avslagsbeslut för försörjningsstöd kan komma att påverka barnet som bor i hushållet och vilka konsekvenser som kan medföra barnet.
- **Uppförande av Ungdomens hus (1357)** som är en plats där alla unga i Åtvidabergs kommun ska få uppleva glädje, kreativitet och delaktighet. Ungdomens hus ska skapa förutsättningar för en meningsfull fritid för alla unga i Åtvidaberg genom att möjliggöra, tillgängliggöra och synliggöra kultur och fritidsaktiviteter som utgår från vilja och önskan hos de unga.
- **Konstfestivalen Artscape FORM** besökte Åtvidaberg för att skapa offentliga verk. I projektet bjöds barn och elever in för att måla och skapa muralkonst i Tilasbacken tillsammans med en Artscape-konstnär och bidrog därmed till utsmyckningen av det offentliga rummet.

Kommunens barnrättsarbete är ständigt aktualiserad och samtliga förvaltningar med deras respektive verksamheter ska fortsatt arbeta med att implementera barnrätt och hålla frågan i liv i ordinarie arbete.

Det finns behov av att framta ett antal mätbara indikationer som kan svara på centrala frågor som till exempel, hur stor del av kommunens resurser har gått till barn och ungdomar och på vilket sätt barn och ungdomar har fått det bättre eller sämre. Det är även betydelsefullt att kunna mäta olika typer av aktiviteter och åtgärder för att kunna jämföra kommunens barnrättsarbete med tidigare år. Dessutom kan det bidra till att åskådliggöra vilken verksamhet och finansiering som behövs för nästkommande period.